

Rechten en plichten van de vrijwilliger

Een activiteit inrichten zou niet mogelijk zijn zonder beroep te doen op helpers, vrijwilligers die uit vrije wil er voor zorgen dat de verschillende taken uitgevoerd worden, zodat de inrichting een vlot verloop kent.

Tijdens zo een inrichting kunnen er zich problemen voordoen tussen de vrijwilliger en en derde. Tot voor kort draaide de vrijwilliger op voor de gevolgen, daar kwam onlangs verandering in.

De rechten en de plichten van de vrijwilliger werden in de wet vervat op 3 juli 2005.

Op 1 augustus 2006 trad deze wet in werking met uitzondering van artikelen 5 en 6 die eerst vanaf 1 januari 2007 van toepassing worden.

Het vrijwilligerswerk heeft sindsdien een volwaardig statuut.

Men verstaat onder vrijwilligerswerk elke activiteit die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht ten behoeve van onze vereniging

Een vrijwilliger is een natuurlijke persoon die een activiteit uitoefent zoals hierboven beschreven.

Ambtenaren dienen de toestemming te vragen aan hun overste, indien zij vrijwilligerswerk willen uitvoeren buiten hun openbare ambt.

Zelfstandigen mogen vrijwilligerswerk verrichten in zover dit werk niet in het verlengde ligt van hun zelfstandige activiteit.

Zie ook verder: uitkeringsgerechtigde vrijwilligers.

Aansprakelijkheid van de vereniging:

Behalve i.g.v. bedrog, zware fout of eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomende lichte fout, is de vrijwilliger **niet** burgerrechtelijk verantwoordelijk voor de schade die hij veroorzaakt bij het verrichten van het vrijwilligerswerk.

Uiteraard geldt dit niet als het gaat om schade die hij zichzelf toebrengt.

Dit wil zeggen dat in de meeste gevallen niet de vrijwilliger zelf, maar wel de vereniging aansprakelijk zal zijn voor de schade die een vrijwilliger veroorzaakt tijdens het uitoefenen van het vrijwilligerswerk.

Aansprakelijkheid van de vrijwilliger:

Als de vereniging kan aantonen dat de schade berokkend door de vrijwilliger aan derden het gevolg is van bedrog, zware fout of een eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomende lichte fout, kan de club zich tegen de vrijwilliger keren die in dat geval aansprakelijk kan gesteld worden.

Indien de vrijwilliger rechtstreeks zal aangesproken worden, om één van de vermelde redenen, om de schade te vergoeden, zal het voor de vrijwilliger belangrijk zijn om te kunnen terugvallen op dekking via een eigen verzekering BA, beter gekend onder de naam “**familiale verzekering**”.

Om het aansprakelijkheidsrisico van de vereniging te dekken, legt de wet een verplicht minimaal verzekeringsregime. Onze vereniging wordt verplicht een verzekeringcontract af te sluiten tot dekking van de risico's met betrekking tot het vrijwilligerswerk dat ten minste de burgerrechtelijke aansprakelijkheid (BA) van de vereniging dekt. Zij kan hiervoor beroep doen op de verzekering van het Gemeenschapsonderwijs, via de school.

Om de schade die de vrijwilliger veroorzaakt, bij verplaatsingen in het kader van zijn vrijwilligerswerk, te dekken, heeft de wetgever bepaald dat de BA-autoverzekeraar van de vrijwilliger is die het risico moet verzekeren.

Het **arbeidsrecht** is ook van toepassing op vrijwilligerswerk. Dit wil o.a. zeggen dat minderjarigen slechts vrijwilligerswerk mogen verrichten vanaf 16jaar.

Ook de **strafrechtelijke bepalingen** blijven van toepassing op het vrijwilligerswerk. De vrijwilliger is zelf strafrechtelijk aansprakelijk. De vereniging komt **niet** tussen.

Indien je als vrijwilliger kennis krijgt van geheimen die je toevertrouwd werden in het kader van het vrijwilligerswerk mag je deze, overeenkomstig artikel 458 van het strafboek, niet bekend maken tenzij de wet je hiertoe zou dwingen of indien je een getuigenis zou moeten afleggen. Overtreding van deze verplichting kan worden gestraft met een gevangenisstraf of een geldboete.

Het belangrijkste kenmerk van vrijwilligerswerk is onbezoldigdheid. De wet voorziet wel de mogelijkheid om de vrijwilliger te vergoeden voor de onkosten die hij zou maken in het kader van zijn vrijwilligerswerk.

Uitkeringsgerechtigde vrijwilligers:

In de Vrijwilligerswet is een systeem voorzien waarin verschillende categorieën van uitkeringsgerechtigden (werklozen, bruggepensioneerden, arbeidsongeschikten, gehandicapten...) mits het naleven van een aantal basisvoorwaarden, aan vrijwilligerswerk kunnen doen zonder hierbij (een deel van) hun uitkering te verliezen.

Uitkeringsgerechtigde werklozen:

Volgens de Vrijwilligerswet kan een uitkeringsgerechtigde werkloze vrijwilligerswerk verrichten zonder hierbij zijn uitkering te verliezen, **op voorwaarde dat hij het werklozenbureau hiervan vooraf en schriftelijk op de hoogte brengt (via het formulier C45B)**. De aangifte wordt door de werkloze en de vereniging ondertekend.

Bruggepensioneerden:

In principe geldt dezelfde aangifte- en weigeringsregeling als voor de werkloze, **De aangifte dient te gebeuren bij de RVA via het formulier C45F**

Arbeidsongeschikten :

Mogen vrijwilligerswerk verrichten mits **akkoord van de adviserende geneesheer**. Formulieren kunnen opgevraagd en terug ingediend worden bij de mutualiteit.

Recht op leefloon :

De vrijwilliger met recht op leefloon **moet het OCMW vooraf op te hoogte brengen**.

Gepensioneerden :

Mogen vrijwilligerswerk verrichten **zonder enige meldingsplicht**